

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ РОЗРОБОК СЬОГОДЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ ЧИННИКІВ РОЗМІЩЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

В науковій літературі з розміщення підприємств зустрічається багато підходів щодо виокремлення чинників які однозначно впливають на пошук оптимального місця розміщення підприємства [5-6].

З іншої сторони інноваційний розвиток сьогодення безперечно робить свій вплив на модифікацію чинників розміщення підприємств [1-3].

Накладаючи цю «інноваційну призму» на чинники розміщення підприємств можемо більш-менш обгрунтовано сформуванати певну кількість чинників до яких при певних умовах тяжіють підприємства при пошуку оптимального місця їх розміщення [4; с. 790-811].

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на джерела сировини. Сировинна орієнтація є визначальною або вагомою у таких трьох випадках. По-перше, так є, очевидно, стосовно підприємств із видобутку та заготівлі сировини (розробка корисних копалин, лісопилна промисловість, вилов риби тощо). По-друге, до джерел сировини тяжіють матеріаломісткі виробництва з високими нормами витрат сировини на одиницю готової продукції. По-третє, на джерела сировини орієнтуються підприємства, що переробляють сировину, яка швидко псується: консервна, виноробна, рибообробна промисловість тощо.

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на джерела палива та електроенергії. Високоенергомісткі виробництва (частка паливно-енергетичних витрат становить 30-45% загальних витрат на випуск продукції) повинні розміщуватися поблизу паливних баз.

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на джерела прісної води. Це підприємства, що тяжіють до джерел прісної води, яка споживається у процесі виробництва.

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на чисельну та дешеву робочу силу. Тут формуються такі підприємства, які тяжіють до місцевостей з чисельною та дешевою (не обов'язково висококваліфікованою) робочою силою.

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на кваліфіковану робочу силу. Виробництва, які потребують висококваліфікованої робочої сили (точне машинобудування, літако- та ракетобудування, виробництво озброєнь, ювелірна справа тощо), тяжіють до великих міст, які мають науково-дослідні інститути і ВНЗ відповідного профілю.

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на споживачів. Подібне тяжіння відбувається передусім у тому випадку, коли готовий продукт утруднено перевозити на великі відстані.

На близькість до споживача орієнтуються виробництва, що випускають продукцію, яка може швидко вийти з моди. Групу виробництв, які тяжіють до пунктів споживання, доповнюють галузі, вага (об'єм) готової продукції яких значно перевищує вагу (об'єм) основної сировини. Чітко виражену споживчу орієнтацію мають підприємства з випуску продукції територіальна диференціація витрат на виробництво якої є незначною. На споживача орієнтуються й виробництва, де важливим є чинник культурної близькості з клієнтом.

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на місця з мінімальними витратами виробництва відповідної продукції. Така орієнтація відбувається тоді, коли витрати на транспортування готової продукції є незначними.

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на місця з високою якістю довкілля. Забруднене довкілля перешкоджає розвитку багатьох галузей промисловості, зокрема, приладобудівної, оптичної, авіаційної, фармацевтичної тощо.

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на місця, скорочувати існуючий рівень викидів у яких порівняно дешево. За умов екологічно сталого господарського розвитку, коли нове підприємство змушене в розмірах, адекватних до рівня його викидів забруднень, скорочувати викиди на вже існуючих у регіоні підприємствах (там, де це буде дешевше), виробництва з високим рівнем антропогенного забруднення довкілля тяжітимуть до розташування в пунктах, де витрати на скорочення викидів у потрібних обсягах на існуючих там підприємствах будуть меншими.

Виробництва, що орієнтуються при розташуванні на місця, де зводиться до мінімуму загроза для населення від їх діяльності.

Вважаємо, що використання цих десятиох чинників розміщення підприємств є найбільш оптимальним для пошуку новоспоруджуваними підприємствами найкращого місця його розташування.

1. Манів З.О. Регіональна економіка: навчальний посібник. / З.О. Манів, І.М. Луцький, С.З. Манів. – Львів: «Магнолія 2006», 2008. – 638 с.

2. Єршомін С. Розміщення продуктивних сил. / С. Єршомін. К.: Знання, 2003. – 350 с.

3. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка України: навчальний посібник. / за наук. ред. Л.Г. Чернюк: – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 728 с.

4. Маркетинговий менеджмент: навч. посібн. / за ред. І.М. Комарницького. – Львів: Априорі, 2007. – 1032 с.

5. Стеченко Д.М. Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Підручник. - К.: Вікар, 2006. – 396 с.

6. Розміщення продуктивних сил України: Підручник / За ред. проф. Є.П. Качана. – К.: Видавництво «Юридична книга», 2004. – 552 с.

Франів, І.А. Вплив інноваційних розробок сьогодення на формування чинників розміщення підприємств [Текст] / І.А. Франів // Маркетинг інновацій і інновації у маркетингу : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-28 вересня 2013 р. / Відп. за вип. Ю.М. Гладенко. - Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2013. - С. 281-282.